
Vzdělávání21: Rizikovitost školního prostředí pro šíření covidu-19

Think-tank UK Vzdelávání21: Rizikovitost školního prostředí pro šíření covidu-19

Think-tank Univerzity Karlovy Vzdelávání21 se důrazně připojuje k apelu odborné veřejnosti, která upozorňuje na neudržitelnost současného stavu spojeného s dlouho trvajícím distančním vzděláváním a jeho dopady na znalosti a dovednosti dětí, žáků a studentů (dále jen „žáci“) a celkové fungování jejich rodin, včetně souvisejících psychologických, sociálních a ekonomických aspektů. Návrat žáků k prezenční výuce však musí provázet přísná protiepidemická opatření, musí být bezpečný a dlouhodobě udržitelný.

Think-tank vítá aktivitu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy týkající se přípravy postupného návratu žáků jednotlivých druhů a typů škol k prezenčnímu vzdělávání a velmi pozitivně vnímá snahu ministerstva plánovat návrat žáků na základě relevantních dat a informací a se stanovením funkčních protiepidemických opatření, jako je např. pravidelné testování učitelů a žáků účastnících se prezenční výuky. S cílem přispět k odpovědnému plánování a rozhodování o postupném, bezpečném a trvalém návratu žáků k prezenčnímu vzdělávání zpracoval think-tank sekundární analýzu dostupných národních i mezinárodních dat týkajících se rizikovitosti školního prostředí pro šíření nemoci covid-19, která je založena na informacích z mezinárodního i národního prostředí dostupných ke konci roku 2020.

Z provedené analýzy, která reflektuje situaci před nástupem nových mutací viru SARS-CoV-2, vyplývá, že v průměru jsou zřejmě školy z hlediska šíření nákazy virem způsobujícím nemoc covid-19 středně rizikovým místem. Riziko ovšem kolísá od nízké úrovně až po úroveň vysokou, v závislosti na tom, jaké jsou v jednotlivých školách prostorové dispozice a jak jsou nastavena a zejména dodržována protiepidemická opatření.

Analýza je k dispozici [zde](#).

Vzhledem k šíření nových, nakažlivějších mutací viru SARS-CoV-2 je zřejmé, že bez snížení celkové incidence onemocnění v populaci by byl plošný návrat všech skupin žáků do škol v režimu „prosinec 2020“ extrémně riskantní. S ohledem na dostupná data se tak postup Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy spočívající v plánování postupného návratu jednotlivých skupin žáků dle relevantní prioritizace jeví jako rozumný. Postupný návrat skupin žáků k prezenčnímu vzdělávání by ale měl být vedle opatření na úrovni škol doprovázen také dalšími systémovými opatřeními, která mají potenciál celkovou incidenci onemocnění v populaci snížit (např. celoplošné testování, systematická podpora pravidelného screeningu na SARS-CoV-2 ve firmách, adekvátní kompenzační bonusy apod.).

V oblasti konkrétních protiepidemických opatření pro postupný návrat žáků k prezenčnímu vzdělávání think-tank Univerzity Karlovy Vzdelávání21 podporuje probíhající aktivity Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy a v návaznosti na ně doporučuje:

- bezodkladně realizovat program pravidelného screeningu na SARS-CoV-2 pomocí kombinace antigenních a PCR testů – a to nejprve u učitelů a dalšího školního personálu, který je v osobním kontaktu s žáky, poté u starších žáků a postupně, v návaznosti na dostupné kapacity testování, i u žáků mladších;
- ověřit vhodnost různých typů samoodběrových, neinvazivních sad pro různé věkové skupiny (např. „kloktací“ testy versus štětičky pro odběr z okraje nosu) v konkrétních podmínkách škol, s inspirací v zahraničních zkušenostech;
- uvažovat nad alternativními možnostmi prezenční výuky, jako je např. realizace většího rozsahu vzdělávacích aktivit v exteriérech (s nástupem jara bude tato možnost reálnější), intenzivnější využívání individuálních prezenčních konzultací pro ohrožené skupiny žáků, kteří se v daný moment vzdělávají distančně, apod.;
- při postupném návratu žáků k prezenční výuce zohlednit nejen jejich věk, ale zejména míru jejich ohrožení v kontextu znalostí jejich socioekonomického rodinného zázemí a dalších rizikových faktorů;
- ověřovat efekt protiepidemických opatření ve školách, např. pomocí simulačních studií nebo prostřednictvím důkladnějšího sběru relevantních dat;
- obdobné kroky co nejdříve realizovat také pro vysokoškolské studenty a tím umožnit alespoň nezbytnou praktickou a laboratorní výuku v prezenční formě.

„Situaci ve školství by také zlepšilo zvýšení priority učitelů z hlediska očkování na covid-19,“ doplňuje prof. Tomáš Zima, rektor Univerzity Karlovy.

Kontakt pro média: MgA. Martin Ayrer, vedoucí Oddělení marketingu, +420 602 135 517, martin.ayrer@ruk.cuni.cz.